

Дзяржаўная ўстанова адукацыі “Белавежская сярэдняя школа”
Камянецкага раёна

Сычэвіч Ангеліна Аляксандраўна,
12 гадоў, 6 клас

Намінацыя “Гістарычны хранограф”

Імя слаўнае ў вяках. Герой маёй малой радзімы.

... Добрае імя лепш, чым ўсе багацці свету,
бо багацці пройдуць, развеюцца, але добрае
імя будзе вечна.

Ахіакар

У кожнага чалавека ёсць самае блізкае і роднае месца, дзе ён адчувае сябе спакойна, утульна і цёпла. Я думаю, што на зямлі няма такіх людзей, якія б не адчувалі любоў да таго куточка, дзе нарадзіліся. Вядома ж, гэта наша малая радзіма. Гэта мой родны куточак, яго вуліцы, перавулкі, мая сям'я, мае сябры. А самае цэннае – гэта людзі, якія праслаўляюць сваю малую радзіму, робяць яе багацейшай і прыгажэйшай.

У кожнай малой радзімы ёсць свае героі. Канечне, ёсць імёны, якія вядомы ўсяму свету. Гэта пісьменнікі, паэты, кампазітары, спартсмены, касманаўты, вучоныя... Але ёсць людзі, якія, магчыма, і не такія вядомыя ўсім, але пра іх таксама нельга забываць. Я хачу расказаць пра аднаго такога чалавека, які прыцягнуў маю ўвагу. Гэта святар Леў Паеўскі. Спадзяюся, што, калі вы прачытаеце мой расказ пра гэтага чалавека, будзеце згодны са мной.

У цэнтры нашага невялікага раённага мястэчка Камянец знаходзіцца Сімяонаўскі храм. Мы ўсёй сям'ёй пабывалі ў ім. Мяне вельмі прыемна ўразілі веліч гэтага храма, які стаіць на ўзвышшы, іканастас, створаны ўмелымі майстрамі. Паднімаючыся па прыступках да храма, я ўбачыла мармуровы крыж. Схіліўшыся перад ім, прачытала: “Гэты Крыж збудаваны ў юбілейны год 105 гадоў з дня асвячэння храма Сімяона Столпніка ў г. Камянец. Асвечаны Яго Эмінэнцыяй Арцыбіскупам Брэсцкім і Кобрынскім Наанам у лета Раства Хрыстовага 2/15 лістапада 2019 года. Ахвяра вернікаў”. Больш за сто гадоў узвышаюцца купалы гэтага храма! Колькі людзей падымалася па гэтых прыступках, каб памаліцца, прыблізіцца да Бога! Я падумала, хто ж стварыў гэты велічны храм?

Ад свайго бацькі, ён таксама святар, я многае даведалася з гісторыі будаўніцтва храма і, галоўнае, пра людзей, якія стваралі яго. Адным з іх і быў святар Леў Паеўскі. Ён ўнёс значымы ўклад пры ўзвядзенні храма. Мне захацелася больш падрабязна пазнаёміцца з яго біяграфіяй. Я люблю чытаць розныя гістарычныя кнігі. А зараз вырашыла, што абавязана расказаць пра гэтага чалавека. З гістарычных звестак даведалася, што нарадзіўся Леў Паеўскі ў сярэдзіне 19 стагоддзя (1850 г.) у Асінградку Віленскай губерні. Яго бацька быў святаром, і ён таксама пайшоў па яго слядах. Закончыў Кобрынскае духоўнае вучылішча, затым Віленскую духоўную семінарыю. Пасля заканчэння вучобы быў выкладчыкам у Маладзечанскай семінарыі. Затым стаў служыць дьяканам, а праз два гады - іярэем. Праз неаторы час Леў Паеўскі са сваёй сям'ёй пераехаў на Брэстчыну. Там ён спачатку становіцца настояцелем Свята-Пакроўскай царквы ў вёсцы Малыя Шчытнікі, а затым – Свята-Сімяонаўскай царквы ў горадзе Камянец–Літоўск. Яшчэ я

даведалася, што акрамя свайго пастырскага служэння, ён актыўна займаўся кразнаўствам і гістарычнымі даследаваннямі, а таксама археалагічнымі раскопкамі. Леў Паеўскі вывучаў гістарычныя архіўныя матэрыялы. З іх дапамогай ён склаў апісанне берасцейскіх храмаў, якія зніклі ў выніку будаўніцтва крэпасці. Калі б не яго крапатлівая праца, многія дадзеныя пра пабудовы на тэрыторыі крэпасці былі б страчаны. Свае навуковыя артыкулы айцец Леў Паеўскі апублікаваў ў літоўскіх, польскіх і расійскіх выданнях. Дзякуючы яго працам “Горад Брэст-Літоўск і яго старажытныя храмы”, “Аб царкве старажытнай Брэсцкай епархіі”, “Камянец-Літоўск і яго старажытныя храмы” і многім іншым, мы маем ўяўленне пра старажытныя Берасцейскія храмы, а таксама пра горад Камянец. Яшчэ адна вельмі важная кніга была напісана з любоўю і верай. Яна называецца “Старажытнае сказанне аб Жыровіцах і цудадзейным вобразе Жыровіцкай Маці Божай”. У ёй Леў Паеўскі дэтальна апісаў абраз і наваколле Жыровіцаў, а таксама напісаў пра 50 цудаў, якія здзяйсняліся перад цудадзейным вобразам, пачынаючы з 17 стагоддзя.

У нашым школьным музеі захоўваецца копія адной з яго кніг пра горад Камянец. Я з ёй ўжо пазнаёмілася. Праўда, мне яшчэ цяжка чытаць такія кнігі, але мне дапамагае мой бацька ў іх разабрацца. Ён ведае многа розных гістарычных звестак. Яшчэ я даведалася, што Леў Паеўскі арганізаваў свае ўласныя раскопкі ў гораде Камянцы. Усе дадзеныя пра іх захоўваюцца ў Санкт-Пецярбургу. Гісторыя горада Камянца была б няпоўнай, калі б не працы святара Льва Сямёнавіча Паеўскага. У іх расказваецца пра культуру жыхароў, звычаі і абрады, а таксама пра царкву, прыходы і святароў, якія ў іх служылі. Я даведалася, што за свае духоўныя і гістарычныя працы святар Леў Паеўскі імеў не раз свецкія і царкоўныя ўзнагароды. Таксама яго імя згадваецца ў энцыклапедыі Расійскай імперыі. Ён удастоіўся гэтай прэміі яшчэ пры жыцці. Леў Паеўскі быў не толькі святаром, але і археолагам, вучоным, патрыётам. А галоўнае, за што яму ўдзячны нашчадкі – гэта будаўніцтва Свята-Сімяонаўскага храма на месцы старога і ўжо састарэлага. Калі я знаёмілася з біяграфіяй гэтага чалавека, мяне вельмі кранула гісторыя, звязаная з будаўніцтвам храма. У канцы 19 стагоддзя (1897 г.) Леў Паеўскі ўзяў з сабора Камянецкую Цудадзейную ікону Божай Маці і адправіўся да цара Мікалая II. Я думаю, што так мог зрабіць толькі вельмі смелы і адважны чалавек, які горача любіць сваю родную зямлю, - сапраўдны патрыёт. Ён не пабаяўся звярнуцца да цара. Устаў перад ім на калені з абразам над галавой і стаў горача прасіць, каб той выдзеліў сродкі на рэстаўрацыю слупа і будаўніцтва храма. Гасудар прыняў дар і даў згоду на выдзяленне грошай. Храм будаваўся доўга. Леў Паеўскі патраціў шмат сіл і здароўя, і Сімяонаўскі храм быў узведзены. Мінула больш чым цэлае стагоддзе, а храм да гэтага часу радуе нас сваёй прыгажосцю і веліччу.

Калі пачалася Першая сусветная вайна, Леў Паеўскі становіцца палкавым свяшчэннікам у ваенных часцях. Там і было яго апошняе месца

службы. Ён быў патрыётам сваёй Радзімы. Леў Сямёнавіч Паеўскі памёр ва ўзросце 65 гадоў, але пасля гэтага чалавека засталіся яго справы.

Так закончыў свой шлях святар, які ўсё сваё жыццё цалкам прысвяціў служэнню Царкве, людзям, сваёй Айчыне. У сваім паўсядзённым жыцці ён быў працаўніком, выконваў свае абавязкі па сумленні, з Богам у душы. Я думаю, што, калі будучь у нас такія людзі-працаўнікі, як Леў Паеўскі, тады наша Радзіма стане яшчэ больш багатай, прыгожай, моцнай.

Я лічу, што святар Леў Паеўскі – сапраўдны герой сваёй Радзімы і ганаруся тым, што ён жыў і працаваў на маёй малой радзіме, і ў мяне з’явілася магчымасць расказаць пра яго. А нядаўна адна з класных гадзін была прысвечана гэтаму чалавеку, і настаўніца сказала, што разглядаецца прапанова аб тым, каб назваць адну з вуліц яго імем у горадзе Камянцы.

Я ганаруся сваёй малой радзімай, людзьмі, якія праслаўляюць яе. Стараюся больш даведацца пра свой родны куточак, сваю краіну і людзей, якія робяць яе прыгожай і магутнай. Тата мне гаварыць, што без прыкладання намаганняў, працы нельга дасягнуць добрых поспехаў, што пераадольванне цяжкасцей, сваіх недахопаў – гэта кожная новая прыступка ў жыцці, якая вядзе нас да годнага жыцця. Пагэтаму я стараюся добра вучыцца, люблю ўдзельнічаць у розных конкурсах, каб развівацца, даведацца як мага больш новага. Імкнуся паступаць сумленна і справядліва, здзяйсняць толькі добрыя ўчынкі і справы. Я хачу быць дастойным грамадзянінам сваёй малой радзімы і нашай краіны. Сваё апавяданне хачу закончыць такімі словам:

Можно всё заветное покинуть,
Можно всё бесследно разлюбить.
Но нельзя к минувшему остынуть,
Но нельзя о прошлом позабыть.

К. Бальмонт.